

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การค้นคว้าอิสระเรื่อง ความเข้าใจของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ส่งแบบสอบถามไปยังคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 277 ราย ได้รับแบบสอบถามคืนมา 139 ราย ซึ่งมีจำนวนผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 138 ราย เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามบางท่านลาศึกษาต่อ หรือเข้าร่วมประชุมในต่างประเทศ จึงขอสรุปข้อมูลตามแบบสอบถามที่เก็บได้จริง จำนวน 139 ราย จากข้อมูลของแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ แจกแจงผลการวิจัยและทดสอบสมมติฐานตามแนวทาง ต่อไปนี้

4.1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2. ทศนะและความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เกี่ยวกับคุณสมบัติบทบาทการปฏิบัติหน้าที่และกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งได้แก่

- ทศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540
- ทศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาที่พึงประสงค์
- ทศนะเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540
- ความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540
- ความคาดหวังต่อกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540
- ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติและบทบาทของสมาชิกวุฒิสภา

4.3. การตั้งสมมติฐาน

- 4.3.1. คณาจารย์ทางการแพทย์มีความรู้ความเข้าใจค่อนข้างมาก ในบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา
- 4.3.2. คณาจารย์ทางการแพทย์มีความคาดหวังค่อนข้างต่ำต่อการทำหน้าที่ทางการเมืองของสมาชิกวุฒิสภา ตามนโยบายปฏิรูปทางการเมืองที่ผ่านมา
- 4.3.3. อายุของคณาจารย์ที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา

รายละเอียดผลการวิจัย

4.1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลสถานภาพทางสังคมของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ มีรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 1 – 5

ตารางที่ 1 เพศ

เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชาย	89	64.0
หญิง	50	36.0
รวม	139	100.0

จากตารางที่ 1 แสดงถึงเพศของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มที่เป็นเพศชาย มีจำนวนมากกว่ากลุ่มที่เป็นเพศหญิง โดยเพศชายมีจำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.0 และกลุ่มที่เป็นเพศหญิงมีเพียง 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.0

ตารางที่ 2 อายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	9	6.5
31-39 ปี	50	35.9
40-49 ปี	45	32.4
50-59 ปี	34	24.5
60 ปีขึ้นไป	1	0.7
รวม	139	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-39 ปี มีจำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.9 กลุ่มอื่น ๆ คือ อยู่ในช่วงอายุ 40-49 ปี มีจำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.4 อยู่ในช่วงอายุ 50-59 ปี มีจำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.5 อยู่ในช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.5 และกลุ่มที่มีน้อยที่สุดคือ อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.7

ตารางที่ 3 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เทียบเท่าปริญญาโท	44	31.7
ปริญญาเอก	95	68.3
รวม	139	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.3 รองลงมาคือเทียบเท่าระดับปริญญาโท จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.7

ตารางที่ 4 ตำแหน่งทางวิชาการ

ตำแหน่งทางวิชาการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อาจารย์	48	34.5
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	52	37.4
รองศาสตราจารย์	32	23.0
ศาสตราจารย์	7	5.1
รวม	139	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.4 รองลงมาเป็นอาจารย์ จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.5 อันดับที่สาม คือ ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.0 และกลุ่มสุดท้าย คือ ตำแหน่งศาสตราจารย์ จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.1

ตารางที่ 5 ระยะเวลาที่รับราชการ (ในตำแหน่งอาจารย์)

ระยะเวลาที่รับราชการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	36	25.9
5-10 ปี	27	19.4
11-15 ปี	14	10.1
16-20 ปี	27	19.4
21-25 ปี	21	15.1
26-30 ปี	10	7.2
31 ปีขึ้นไป	4	2.9
รวม	139	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาที่รับราชการ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.9 มีระยะเวลา 5-10 ปี จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.4 ซึ่งมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งเท่ากับระยะเวลา 16-20 ปี มีระยะเวลา 21-25 ปี จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.1 มีระยะเวลา 11-15 ปี จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.1 มีระยะเวลา 26-30 ปี จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.2 และมีระยะเวลา 31 ปีขึ้นไป มี 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.9

**4.2. ทักษะและความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับ
คุณสมบัติบทบาทการปฏิบัติหน้าที่และกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา**

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทักษะและความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ใน
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นี้ มีรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 6-13

ตารางที่ 6 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิก
วุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540

คุณสมบัติ	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	คะแนน เฉลี่ย	S.D.	ไม่มีความ เห็น	ไม่ตอบแบบ สอบถาม
ต้องไม่เป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งอื่น ของพรรคการเมือง (มาตรา 126)	108 (77.7)	23 (16.5)	2 (1.4)	4 (2.9)	3.74	0.60	- -	2 (1.4)
ห้ามสมาชิกวุฒิสภาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี หรือข้าราชการการเมืองใด ๆ (มาตรา 127)	103 (74.1)	33 (23.7)	- -	1 (0.7)	3.73	0.50	- -	2 (2.4)
สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า (มาตรา 125)	82 (59.0)	50 (36.0)	1 (0.7)	5 (3.6)	3.51	0.70	- -	1 (0.7)
มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด (มาตรา 125)	80 (57.6)	50 (36.0)	4 (2.9)	4 (2.9)	3.48	0.73	1 (0.7)	- -
ต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรมาแล้วเกินกว่า 1 ปี นับแต่วันสมัคร รับเลือกตั้ง (มาตรา 126)	68 (48.9)	44 (31.7)	16 (11.5)	7 (5.0)	3.23	0.97	3 (2.2)	1 (0.7)
มีอายุไม่ต่ำกว่า 40 ปีบริบูรณ์ (มาตรา 125)	46 (33.1)	60 (43.2)	11 (7.9)	20 (14.4)	2.96	1.00	1 (0.7)	1 (0.7)
เคยรับราชการหรือเคยมีชื่อในทะเบียนบ้าน ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาไม่ น้อยกว่า 2 ปี (มาตรา 107)	28 (20.1)	69 (49.6)	22 (15.8)	19 (13.7)	2.76	0.93	- -	1 (0.7)
เป็นบุคคลที่เกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือก ตั้ง (มาตรา 107)	27 (19.4)	54 (38.8)	26 (18.7)	31 (22.3)	2.55	1.04	- -	1 (0.7)
ให้สมาชิกวุฒิสภาดำรงตำแหน่งวาระ 6 ปี (มาตรา 130)	23 (16.5)	47 (33.8)	18 (12.9)	47 (33.8)	2.33	1.15	2 (1.4)	2 (1.4)
เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่ สมัครรับเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 2 ปี (มาตรา 107)	13 (9.4)	45 (32.4)	36 (25.9)	42 (30.2)	2.19	1.02	2 (1.4)	1 (0.7)
ต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาตาม รัฐธรรมนูญนี้มาก่อนสมัยที่มีการเลือกตั้ง (มาตรา 126)	17 (12.2)	24 (17.3)	33 (23.7)	55 (39.6)	1.92	1.15	8 (5.8)	2 (1.4)
เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดที่ รับเลือกตั้งหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น (มาตรา 107)	9 (6.5)	27 (19.4)	28 (20.1)	70 (50.4)	1.74	1.00	4 (2.9)	1 (0.7)
รวม	604 (36.2)	526 (31.5)	197 (11.0)	305 (18.3)	2.85	0.89	21 (1.3)	15 (0.9)

จากตารางที่ 6 เป็นการแสดงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 พบว่า โดยภาพรวมแล้วคณาจารย์ทางการแพทย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติไปในทางที่เห็นด้วยกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 กำหนดไว้ โดยมีค่าร้อยละ เห็นด้วย เท่ากับ 36.2 และมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 (S.D. = 0.89)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทและหน้าที่ในแต่ละประเด็นแล้ว พบว่า

1. ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันมากที่สุด คือ เห็นด้วยอย่างมาก มี 3 ประเด็น แรก คือ

- 1.) ต้องไม่เป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง (มาตรา 126) โดยมีคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางเดียวกัน (S.D. = 0.60)
- 2.) ห้ามสมาชิกวุฒิสภาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหรือข้าราชการทางการเมือง โดยมีคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางเดียวกัน (S.D. = 0.50)
- 3.) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (มาตรา 125) โดยมีคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางเดียวกัน (S.D. = 0.70)

2. ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกันมากที่สุด คือ ไม่เห็นด้วย และไม่แน่ใจ มี 3 ประเด็นสำคัญ คือ

- 1.) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 2 ปี (มาตรา 107) โดยมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 2.19 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางเดียวกัน (S.D. = 1.02)
- 2.) ต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มาก่อนสมัยที่มีการเลือกตั้ง (มาตรา 126) โดยมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 1.92 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางเดียวกัน (S.D. = 1.15)
- 3.) เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดที่รับเลือกตั้งหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น โดยมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางเดียวกัน (S.D. = 1.00)

ตารางที่ 7 ค่าร้อยละและลำดับในทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาที่พึงประสงค์

คุณสมบัติที่พึงประสงค์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. การเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้าน		
- รัฐศาสตร์	110	79.1
- นิติศาสตร์	102	73.4
- เศรษฐศาสตร์	98	70.5
- แพทยศาสตร์	51	36.7
- วิศวกรรมศาสตร์	43	30.9
- อื่น ๆ (สาขาใดก็ได้)	39	28.1
2. ควรเป็นผู้มีประสบการณ์โดยผ่านอาชีพ		
- อาชีพใดก็ได้	87	62.6
- นักวิชาการ	60	43.2
- นักกฎหมาย	56	40.3
- นักเศรษฐศาสตร์	49	35.3
- เกษตรกร	30	21.6
- นักธุรกิจ	27	19.4
- นักการเมืองอาชีพ	11	7.9
คุณสมบัติที่พึงประสงค์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
3. ควรเป็นเพศ		
- เพศชาย	-	-
- เพศหญิง	-	-
- เพศใดก็ได้	137	98.6
- ไม่ตอบ	2	1.4

จากตารางที่ 7 ทักษะเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาที่พึงประสงค์ของคณาจารย์
ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) สามารถสรุป
ได้ดังต่อไปนี้

1. ทักษะต่อสมาชิกวุฒิสภาควรมีความรู้ความสามารถทางด้านรัฐศาสตร์ นิติศาสตร์
แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสาขาใดก็ได้

ระดับทักษะของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าสมาชิกวุฒิสภาควรมีความรู้ความ
สามารถทางด้านรัฐศาสตร์ มีจำนวนถึง 110 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.1 รองลงมา ควรมี
ความรู้ความสามารถทางด้านนิติศาสตร์ มีจำนวน 102 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.4
ควรมีความรู้ความสามารถทางด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ
70.5 ควรมีความรู้ความสามารถทางด้านแพทยศาสตร์ จำนวน 51 ราย คิดเป็น
ร้อยละ 36.7 ควรมีความรู้ความสามารถทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 43 ราย
คิดเป็นร้อยละ 30.9 และควรมีความรู้ความสามารถทางด้านใดก็ได้ มีจำนวน 39
ราย คิดเป็นร้อยละ 28.1

2. ทักษะต่อสมาชิกวุฒิสภา ควรเป็นผู้มีประสบการณ์ทางด้านอาชีพ นักกฎหมาย
นักเศรษฐศาสตร์ นักวิชาการ นักธุรกิจ เกษตรกร นักการเมือง และอาชีพอะไรก็ได้

ระดับทักษะของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าสมาชิกวุฒิสภาควรเป็นผู้มีประสบการณ์
ทางด้านอาชีพใดก็ได้ มีจำนวนถึง 87 คิดเป็นร้อยละ 62.6 รองลงมาควรเป็นผู้มี
ประสบการณ์ทางด้านอาชีพนักวิชาการ มีจำนวน 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.2
ควรเป็นผู้มีประสบการณ์ทางด้านอาชีพนักกฎหมาย มีจำนวน 56 ราย คิดเป็น
ร้อยละ 40.3 ควรเป็นผู้มีประสบการณ์ทางด้านอาชีพนักเศรษฐศาสตร์ 49 ราย
คิดเป็นร้อยละ 35.3 ควรเป็นผู้มีประสบการณ์ทางด้านอาชีพเกษตรกร จำนวน
30 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.6 ควรเป็นผู้มีประสบการณ์ทางด้านอาชีพนักธุรกิจ
จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.4 และการเป็นผู้มีประสบการณ์ทางด้านอาชีพ
นักการเมืองอาชีพ มีจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.9

3. ทักษะต่อเพศของสมาชิกวุฒิสภา

ระดับทักษะของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าควรเป็นเพศอะไรก็ได้ มีจำนวนถึง
137 ราย คิดเป็นร้อยละ 98.6 และไม่ตอบ มีจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.4

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกวุฒิสภา

บทบาทและอำนาจหน้าที่	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	คะแนน เฉลี่ย	S.D.	ไม่มี ความเห็น	ไม่ตอบ แบบสอบถาม
ทำหน้าที่พิจารณากฎหมายที่ผ่านจากสภาผู้แทนราษฎร	91 (65.5)	48 (34.5)	- -	- -	3.65	0.47	- -	- -
มีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องเกี่ยวกับงานในหน้าที่	85 (61.2)	43 (30.9)	8 (5.8)	3 (2.2)	3.50	0.70	- -	- -
ประชุมร่วมกับสภาผู้แทนราษฎร ในเรื่องสำคัญ ๆ ตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ (มาตรา 193)	73 (52.5)	59 (42.4)	6 (4.3)	1 (0.7)	3.46	0.61	- -	- -
มีสิทธิยับยั้งร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว	70 (50.4)	61 (43.9)	7 (5.0)	1 (0.7)	3.43	0.62	- -	- -
ร่วมประชุมกับสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงมติพิจารณากฎหมายที่ไม่ผ่านการพิจารณาของวุฒิสภา	65 (46.8)	60 (43.2)	9 (6.5)	5 (3.6)	3.32	0.75	- -	- -
มีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา	51 (36.7)	69 (49.6)	15 (10.8)	2 (1.4)	3.22	0.69	- -	2 (1.4)
เลือกสมาชิกของวุฒิสภาหรือบุคคลภายนอกเป็นคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในอำนาจของสภา	51 (36.7)	72 (51.8)	14 (10.1)	1 (0.7)	3.21	0.71	1 (0.7)	- -
มีอิสระในการออกเสียงลงคะแนนซึ่งต้องทำโดยวิธีลงคะแนนลับ มติที่ให้ถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่งให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา (มาตรา 307)	58 (41.7)	62 (44.6)	13 (9.4)	3 (2.2)	3.20	0.86	3 (2.2)	- -
มีสิทธิเข้าชื่อกันร้องขอให้วุฒิสภาถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาด้วยกันเอง (มาตรา 304)	59 (42.4)	56 (40.3)	17 (12.2)	5 (3.6)	3.17	0.89	2 (1.4)	- -
มีสิทธิถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา (มาตรา 303)	68 (48.9)	37 (26.6)	25 (18.0)	9 (6.5)	3.16	0.95	- -	- -
เลือกสมาชิกของวุฒิสภาเพื่อตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ	48 (34.5)	70 (50.4)	16 (11.5)	1 (0.7)	3.13	0.81	3 (2.2)	1 (0.7)

บทบาทและอำนาจหน้าที่	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	คะแนน เฉลี่ย	S.D.	ไม่มี ความเห็น	ไม่ตอบ แบบสอบถาม
มีสิทธิถอดถอนบุคคลที่สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่หรือที่ประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่น คนเข้าชื่อร้องขอให้บุคคลตามมาตรา 303 ออกจากตำแหน่งได้ (มาตรา 304)	54 (38.8)	47 (33.8)	30 (21.6)	6 (4.3)	3.02	0.95	2 (1.4)	- -
มีบทบาทร่วมในการอภิปรายทั่วไปในที่ ประชุมรัฐสภา โดยไม่มีการลงมติ	46 (33.1)	55 (39.6)	22 (15.8)	11 (7.9)	2.93	1.02	4 (2.9)	1 (0.7)
มีสิทธิถอดถอนกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจ การแผ่นดินของรัฐสภา ตุลาการศาล รัฐธรรมนูญ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (มาตรา 303)	51 (36.7)	34 (24.5)	37 (26.6)	15 (10.8)	2.82	1.08	2 (1.4)	- -
มีสิทธิถอดถอนประธานศาลฎีกา ประธาน ศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด หรืออัยการสูงสุด (มาตรา 303)	49 (35.3)	32 (23.0)	39 (28.1)	17 (12.2)	2.76	1.09	2 (1.4)	- -
มีสิทธิถอดถอนผู้พิพากษา ตุลาการ พนักงาน อัยการ และ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง (มาตรา 303)	47 (33.8)	37 (26.6)	33 (23.7)	21 (15.1)	2.75	1.09	1 (0.7)	- -
รวม	934 (41.9)	874 (39.3)	291 (13.1)	104 (4.7)	3.17	0.83	17 (0.8)	4 (0.2)

จากตารางที่ 8 เป็นการแสดงทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 พบว่า โดยภาพรวมแล้ว คณาจารย์ทางการแพทย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทัศนะไปในทางที่เห็นด้วยกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 กำหนดไว้ โดยมีค่าร้อยละ เห็นด้วยอย่างมาก เท่ากับ 41.9 และมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 (S.D. = 0.83)

แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทและหน้าที่ในแต่ละประเด็นแล้ว พบว่า

1. ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันมากที่สุด คือ เห็นด้วยอย่างมาก มี 3 ประเด็นแรก คือ

- 1.) การทำหน้าที่พิจารณากลับกรองกฎหมายที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว โดยมีคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเป็นไปในแนวทางที่เห็นด้วยอย่างมากทั้งหมด (S.D. = 0.47)
- 2.) การมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องเกี่ยวกับงานในหน้าที่ โดยมีคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไปในแนวทางที่เห็นด้วยอย่างมากทั้งหมด (S.D.=0.70)
- 3.) ประชุมร่วมกับสภาผู้แทนราษฎร ในเรื่องสำคัญ ๆ ตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ (มาตรา 193) โดยมีคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไปในแนวทางที่เห็นด้วยอย่างมากทั้งหมด (S.D.=0.61)

2. ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกันมากที่สุด คือ ไม่แน่ใจ มี 3 ประเด็นสำคัญ คือ

- 1.) มีสิทธิถอดถอนกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐบาล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (มาตรา 303) โดยมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางเดียวกัน (S.D. = 1.08)
- 2.) การมีสิทธิถอดถอนประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด หรืออัยการสูงสุด (มาตรา 303) โดยมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางเดียวกัน (S.D. = 1.09)
- 3.) การมีสิทธิถอดถอนผู้พิพากษา ตุลาการ พนักงานอัยการ และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง (มาตรา 303) โดยมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางเดียวกัน (S.D. = 1.09)

ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	คะแนน เฉลี่ย	S.D.	ไม่มีความ เห็น
ช่วยทบทวนกลั่นกรองตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายนิติบัญญัติให้มีความรัดกุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น	42 (30.2)	66 (47.5)	21 (15.1)	10 (7.2)	3.00	0.86	- -
มีบทบาทในการอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภาอย่างเต็มที่	42 (30.2)	66 (47.5)	18 (12.9)	11 (7.9)	2.98	0.91	1 (0.7)
สามารถทำหน้าที่ในการแต่งตั้งองค์กร ตรวจสอบต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญได้เต็มที่	44 (31.7)	54 (38.8)	29 (20.9)	9 (6.5)	2.90	0.99	3 (2.2)
สามารถแสดงบทบาทในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ และเป็นกลางอย่างเต็มที่	47 (33.8)	48 (34.5)	30 (21.6)	12 (8.6)	2.89	1.00	2 (1.4)
มีความเป็นอิสระในการพิจารณาถ้อยแถลงและยับยั้งกฎหมายได้เต็มที่	45 (32.4)	52 (37.4)	26 (18.7)	15 (10.8)	2.89	1.00	1 (0.7)
มีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะถ่วงดุลย์กับสภาผู้แทนราษฎรได้	45 (32.4)	47 (33.8)	34 (24.5)	11 (7.9)	2.86	1.00	2 (1.4)
สามารถทำหน้าที่ในการตรวจสอบและยับยั้ง การทำงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ	40 (28.8)	55 (39.6)	27 (19.4)	16 (11.5)	2.83	0.99	1 (0.7)
มีความเป็นอิสระและมีอำนาจพอที่จะทำการตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	41 (29.5)	48 (34.5)	37 (26.6)	10 (7.2)	2.81	1.01	3 (2.2)
สามารถทำหน้าที่อย่างอิสระในการพิจารณาถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้เต็มที่	40 (28.8)	44 (31.7)	35 (25.2)	16 (11.5)	2.70	1.09	4 (2.9)
ความเป็นอิสระปลอดจากอิทธิพลหรือความผูกพันทางการเมืองจากพรรคการเมือง	47 (33.8)	39 (28.1)	23 (16.5)	22 (15.8)	2.67	1.25	8 (5.8)
รวม	433 (31.2)	519 (37.4)	280 (20.1)	137 (9.9)	2.85	1.01	20 (1.4)

จากตารางที่ 9 เป็นการแสดงความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2540 พบว่า โดยภาพรวมแล้ว คณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังพอสมควรต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามที่รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2540 กำหนดไว้ โดยมีค่าร้อยละที่คาดหวัง เท่ากับ 37.4 และมีค่าคะแนนความคาดหวังเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 (S.D. = 1.01)

แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทและหน้าที่ในแต่ละประเด็นแล้ว พบว่า

1. ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันมากที่สุด คือ เห็นด้วย มีเพียงประเด็นเดียว คือ

ช่วยทบทวนกลั่นกรองตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายนิติบัญญัติให้มีความรัดกุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไปในแนวทางที่เห็นด้วยแทบทั้งหมด (S.D. = 0.86)

2. ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกันมากที่สุด คือ ไม่แน่ใจ มี 3 ประเด็นสำคัญ คือ

- 1.) มีความเป็นอิสระและมีอำนาจพอที่จะทำการตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางเดียวกัน (S.D. = 1.01)
- 2.) สามารถทำหน้าที่อย่างอิสระในการพิจารณาถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้เต็มที่ โดยมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางเดียวกัน (S.D. = 1.09)
- 3.) ความเป็นอิสระปลอดจากอิทธิพล หรือความผูกพันทางการเมืองจากพรรคการเมือง โดยมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางเดียวกัน (S.D. = 1.25)

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในความคาดหวังต่อกระบวนการ
ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	คะแนน เฉลี่ย	S.D.	ไม่มีความ เห็น
ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มีความรู้ความสามารถในระดับสูง	31 (22.3)	54 (38.8)	40 (28.8)	11 (7.9)	2.71	0.97	3 (2.2)
ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่ภาวะความเป็นผู้นำ มีความรอบรู้และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล	26 (18.7)	52 (37.4)	44 (31.7)	14 (10.1)	2.62	0.97	3 (2.2)
ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มีความอาวุโสมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม	22 (15.8)	55 (39.6)	41 (29.5)	17 (12.2)	2.55	0.97	3 (2.2)
ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่เป็นตัวแทนจากกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างแท้จริง	22 (15.8)	52 (37.4)	35 (25.2)	25 (18.0)	2.43	1.07	5 (3.6)
ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่ทำหน้าที่ปกป้องรักษาผลประโยชน์ให้กับท้องถิ่นที่ตนสังกัดได้	17 (12.2)	53 (38.1)	46 (33.1)	16 (11.5)	2.42	1.01	7 (5.0)
ทำให้สมาชิกวุฒิสภามีฐานะเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยได้อย่างแท้จริง	25 (18.0)	39 (28.1)	49 (35.3)	21 (15.1)	2.41	1.06	5 (3.6)
ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่เสียสละเข้ามาทำงานเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง	25 (18.0)	42 (30.2)	39 (28.1)	26 (18.7)	2.37	1.13	7 (5.0)
ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มีคุณธรรมจริยธรรม	29 (20.9)	31 (22.3)	46 (33.1)	26 (18.7)	2.36	1.15	7 (5.0)
ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มีความเป็นกลางไม่เป็นฐานเสียงของนักการเมืองหรือพรรคการเมืองใด	26 (18.7)	36 (25.9)	40 (28.8)	27 (19.4)	2.30	1.19	10 (7.2)
รวม	223 (17.8)	414 (33.2)	380 (30.4)	183 (14.6)	2.46	1.06	50 (4.0)

จากตารางที่ 10 เป็นการแสดงความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต่อกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 พบว่า โดยภาพรวมแล้วคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังพอสมควรต่อกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามที่รัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 กำหนดไว้ โดยมีค่าร้อยละที่คาดหวังเท่ากับ 33.2 และมีค่าคะแนนความคาดหวังเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 (S.D. = 1.06)

แต่เมื่อพิจารณาโดยรายละเอียดของกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ในแต่ละประเด็นแล้ว พบว่า ทุกประเด็นของกลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังพอสมควร

1. ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันมากที่สุด โดยประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังพอสมควรสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่

- 1.) ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มีความรู้ ความสามารถในระดับสูง โดยมีค่าความคาดหวังเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในแนวทางเดียวกันเป็นส่วนมาก (S.D. = 0.97)
- 2.) ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่ภาวะความเป็นผู้นำ มีความรอบรู้และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล โดยมีค่าความคาดหวังเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 และความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในแนวทางเดียวกันเป็นส่วนมาก (S.D. = 0.97)
- 3.) ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มีความอาวุโส มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม โดยมีค่าความคาดหวังเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 และความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในแนวทางเดียวกันเป็นส่วนมาก (S.D. = 0.97)

2. ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกันมากที่สุด คือ ไม่แน่ใจ มี 3 ประเด็นสำคัญ คือ สำหรับประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวัง ซึ่งมีค่าคะแนนความคาดหวังเฉลี่ยต่ำสุด

- 1.) ทำให้สมาชิกวุฒิสภามีฐานะเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยได้อย่างแท้จริง โดยมีค่าความคาดหวังเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 และมีค่าความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างกระจาย (S.D. = 1.13)
- 2.) ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มีคุณธรรมจริยธรรม โดยมีค่าความคาดหวังเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 และมีค่าความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างกระจาย (S.D. = 1.15)
- 3.) ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มีความเป็นกลางไม่เป็นฐานเสียงของนักการเมืองหรือพรรคการเมืองใด โดยมีค่าความคาดหวังเฉลี่ยเท่ากับ 2.30 และมีค่าความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างกระจาย (S.D. = 1.19)

ตารางที่ 11 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา

คุณสมบัติสมาชิกวุฒิสภา	รายละเอียด	ความถี่
คุณสมบัติ	1. มีความรู้ความสามารถสูง(จริง)	12
	2. ไม่เกี่ยวข้องกับหรือสังกัดกับพรรคการเมือง (ทั้งทางตรงและทางอ้อม และธุรกิจผูกพันผูกพัน)	18
	3. มีความซื่อสัตย์ สุจริต, มีคุณธรรม และจริยธรรมสูง	9
	4. มีความหลากหลายในอาชีพ	2
	5. มีความเสียสละ	4
	6. มีความเป็นอิสระทางความคิด	3
	7. มีวิสัยทัศน์และโลกทัศน์ที่ดีและกว้างไกล	3
	8. เห็นแต่ผลประโยชน์ของชาติ	2

จากตารางที่ 11 จากคำถามปลายเปิด เพื่อต้องการทราบข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาตามความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

คุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา ควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสูง(จริง) ไม่เกี่ยวข้องกับหรือสังกัดกับพรรคการเมือง (ทั้งทางตรงและทางอ้อม และธุรกิจผูกพันผูกพัน มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม และจริยธรรมสูง มีความหลากหลายในอาชีพ มีความเสียสละ มีความเป็นอิสระทางความคิด มีวิสัยทัศน์และโลกทัศน์ที่ดีและกว้างไกล และ เห็นแต่ผลประโยชน์ของชาติ

ตารางที่ 12 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกวุฒิสภา

บทบาท สมาชิกวุฒิสภา	รายละเอียด	ความถี่
บทบาท	1. ไม่ทำตามกระแส มีอิสระทางความคิด, วิสัยทัศน์กว้างไกล	3
	2. กลับกรองกฎหมายที่สภาผู้แทนราษฎรผ่านความเห็นชอบ ไม่ควรตั้งประเด็นใหม่ ในการออกกฎหมาย	2
	3. เป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติ	4
	4. สนใจเอาใจใส่กับภาระหน้าที่ของตนเอง และวางตนให้เหมาะสม	3
	5. ควบคุมและตรวจสอบองค์กรของรัฐได้	2
	6. มีอำนาจถอดถอนรัฐมนตรี ส.ส. หรือ ส.ว. ด้วยตนเองได้	2

จากตารางที่ 12 จากคำถามปลายเปิด เพื่อต้องการทราบข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาตามความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

บทบาทของสมาชิกวุฒิสภา ควรเป็นผู้ที่ไม่ทำตามกระแส มีอิสระทางความคิด วิสัยทัศน์กว้างไกล กลับกรองกฎหมายที่สภาผู้แทนราษฎรผ่านความเห็นชอบ ไม่ควรตั้งประเด็นใหม่ ในการออกกฎหมาย เป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติ สนใจเอาใจใส่กับภาระหน้าที่ของตนเอง และวางตนให้เหมาะสม ควบคุมและตรวจสอบองค์กรของรัฐได้ และมีอำนาจถอดถอนรัฐมนตรี ส.ส. หรือ ส.ว. ด้วยตนเองได้

4.3. การทดสอบสมมติฐาน

4.3.1. อายุของคณาจารย์ที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา มีรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 13-16

ตารางที่ 13 ค่าระดับความเชื่อมั่น (P-Value) ในทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา
แยกตามระดับอายุ

คุณสมบัติ		T-Test	P-Value
1	มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด (มาตรา 125)	0.510	0.586
2	มีอายุไม่ต่ำกว่า 40 ปีบริบูรณ์ (มาตรา 125)	-1.831	0.069
3	สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (มาตรา 125)	-1.587	0.115
4	เป็นบุคคลที่เกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง (มาตรา 107)	-0.823	0.412
5	เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 2 ปี (มาตรา 107)	-1.114	0.267
6	เคยรับราชการหรือเคยมีชื่อในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี (มาตรา 107)	-0.636	0.526
7	เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดที่รับเลือกตั้งหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น (มาตรา 107)	-2.049	0.042*
8	ต้องไม่เป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง (มาตรา 126)	-1.871	0.063
9	ต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วเกินกว่า 1 ปี นับแต่วันสมัครรับเลือกตั้ง (มาตรา 126)	-0.758	0.450
10	ต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้มาก่อนสมัยที่มีการเลือกตั้ง (มาตรา 126)	-0.051	0.959
11	ห้ามสมาชิกวุฒิสภาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหรือข้าราชการการเมืองใด ๆ (มาตรา 127)	-0.207	0.836
12	ให้สมาชิกวุฒิสภาดำรงตำแหน่งวาระ 6 ปี (มาตรา 130)	-1.202	0.232

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

จากตารางที่ 13 ต้องการทราบว่าระดับอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 โดยกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่น (P-Value) ที่ 0.05 สามารถสรุปผลได้ว่าระดับอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540

จากการหาค่าความแตกต่างระหว่างปีจ้ยด้านอายุ ของคณาจารย์ทางการแพทย์เกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 12 ประเด็น พบว่า 11 ประเด็น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมี 1 ประเด็น มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะมีค่าความเชื่อมั่น (P-Value) น้อยกว่า 0.05

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์ค่าที (t-test) ของทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา หัวข้อเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดที่รับเลือกตั้งหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น (มาตรา 107) กับ อายุของคณาจารย์ทางการแพทย์

ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติ ส.ว.	จำนวน	เฉลี่ย	S.D.	T-Test	P-Value
อายุต่ำกว่า 40 ปี	59	1.5763	0.9685	-2.049	0.042
อายุมากกว่า 40 ปี	79	1.9875	1.2975		
รวม	138	1.7819	1.1330		

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นในเรื่องทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา หัวข้อ “เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดที่รับเลือกตั้งหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น (มาตรา 107)” แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นเฉลี่ย 1.5763 หรือเท่ากับไม่เห็นด้วย และผู้ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี ก็มีความคิดเห็นเฉลี่ย 1.9875 หรือเท่ากับ เห็นด้วยนั่นเอง

ตารางที่ 15 ค่าระดับความเชื่อมั่น (P-Value) ในความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา แยกตามระดับอายุ

บทบาทและอำนาจหน้าที่		T-Test	P-Value
1	ทำหน้าที่พิจารณากลับกรรณการกฎหมายที่ผ่านจากสภาผู้แทนราษฎร	-0.583	0.561
2	ร่วมประชุมกับสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงมติพิจารณากฎหมายที่ไม่ผ่านการพิจารณาของวุฒิสภา	0.107	0.915
3	มีสิทธิยับยั้งร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว	0.850	0.397
4	เลือกสมาชิกของวุฒิสภาเพื่อตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ	-1.163	0.247
5	เลือกสมาชิกของวุฒิสภาหรือบุคคลภายนอกเป็นคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในอำนาจของสภา	-1.343	0.181
6	มีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา	-1.173	0.243
7	ประชุมร่วมกับสภาผู้แทนราษฎร ในเรื่องสำคัญ ๆ ตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ (มาตรา 193)	-3.029	0.003*
8	มีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องเกี่ยวกับงานในหน้าที่	-0.762	0.448
9	มีบทบาทร่วมในการอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภา โดยไม่มีการลงมติ	-0.045	0.964
10	มีสิทธิถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา (มาตรา 303)	-0.470	0.639
11	มีสิทธิถอดถอนประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออัยการสูงสุด (มาตรา 303)	-0.507	0.613
12	มีสิทธิถอดถอนกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (มาตรา 303)	-0.736	0.463

บทบาทและอำนาจหน้าที่		T-Test	P-Value
13	มีสิทธิถอดถอนผู้พิพากษา ตุลาการ พนักงานอัยการ และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง (มาตรา 303)	0.025	0.980
14	มีสิทธิถอดถอนบุคคลที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่หรือที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนเข้าชื่อร้องขอให้บุคคลตามมาตรา 303 ออกจากตำแหน่งได้ (มาตรา 304)	-0.636	0.526
15	มีสิทธิเข้าชื่อร่วมกันร้องขอให้วุฒิสภาถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาด้วยกันเอง (มาตรา 304)	-1.757	0.081
16	มีอิสระในการออกเสียงลงคะแนนซึ่งต้องทำโดยวิธีลงคะแนนลับ มติที่ให้ถอดถอนผู้ใด ออกจากตำแหน่งให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา (มาตรา 307)	-1.338	0.183

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

จากตารางที่ 15 ต้องการทราบว่าระดับอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการให้ทัศนะเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 โดยกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่น (P-Value) ที่ 0.05 สามารถสรุปผลได้ว่าระดับอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการให้ทัศนะเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540

จากการหาค่าความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านอายุ ของคณาจารย์ทางการแพทย์เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 16 ประเด็น พบว่า 15 ประเด็น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมี 1 ประเด็น มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะมีค่าความเชื่อมั่น (P-Value) น้อยกว่า 0.05

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ค่าที (t-test) ของบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา หัวข้อ ประชุมร่วมกับสภาผู้แทนราษฎร ในเรื่องสำคัญ ๆ ตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ (มาตรา 193) กับ อายุของคณาจารย์ทางการแพทย์

บทบาท และอำนาจหน้าที่	จำนวน	เฉลี่ย	S.D.	T-Test	P-Value
อายุต่ำกว่า 40 ปี	59	3.2881	0.6173	-3.029	0.003
อายุมากกว่า 40 ปี	80	3.6000	0.5868		
รวม	139	3.4440	0.6020		

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นในเรื่องบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา หัวข้อ “ประชุมร่วมกับสภาผู้แทนราษฎร ในเรื่องสำคัญ ๆ ตามที่กำหนดใน รัฐธรรมนูญ (มาตรา 193)” แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นเฉลี่ย 3.2881 หรือเท่ากับ เห็นด้วยอย่างมาก และผู้ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี ก็มีความคิดเห็นเฉลี่ย 3.6000 หรือเท่ากับ เห็นด้วยอย่างมากเช่นกัน

4.3.2. คณะจารย์ทางการแพทย์มีความคาดหวังค่อนข้างต่ำต่อการทำหน้าที่ทางการเมืองของสมาชิกวุฒิสภา ตามนโยบายปฏิรูปทางการเมืองที่ผ่านมามีรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 17-18

ตารางที่ 17 ค่าระดับความเชื่อมั่น (P-Value) ในความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2540 แยกตามระดับอายุ

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา		T-Test	P-Value
1	ความเป็นอิสระปลอดจากอิทธิพลหรือความผูกพันทางการเมืองจากพรรคการเมือง	-0.455	0.650
2	สามารถทำหน้าที่ในการตรวจสอบและยับยั้ง การทำงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-0.630	0.529
3	มีความเป็นอิสระในการพิจารณากลับกรองและยับยั้งกฎหมายได้เต็มที่	-0.180	0.857
4	มีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะถ่วงดุลย์กับสภาผู้แทนราษฎรได้	-0.304	0.761
5	ช่วยทบทวนกลั่นกรองตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายนิติบัญญัติให้มีความรัดกุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น	-0.282	0.778
6	มีความเป็นอิสระและมีอำนาจพอที่จะทำการตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-1.087	0.279
7	มีบทบาทในการอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภาอย่างเต็มที่	-0.515	0.608
8	สามารถแสดงบทบาทในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิและเป็นกลางอย่างเต็มที่	-0.081	0.935
9	สามารถทำหน้าที่ในการแต่งตั้งองค์กร ตรวจสอบต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญได้เต็มที่	-0.503	0.616
10	สามารถทำหน้าที่อย่างอิสระในการพิจารณาถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้เต็มที่	-0.698	0.486

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

จากตารางที่ 17 ต้องการทราบว่าระดับอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการให้ทัศนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 โดยกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่น (P-Value) ที่ 0.05 สามารถสรุปผลได้ว่าระดับอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540

จากการหาค่าความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านอายุ ของคณาจารย์ทางการแพทย์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 10 ประเด็น พบว่าทั้ง 10 ประเด็น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะมีค่าความเชื่อมั่น (P-Value) มากกว่า 0.05

ตารางที่ 18 ค่าระดับความเชื่อมั่น (P-Value) ในความคาดหวังต่อกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 แยกตามอายุ

สถานภาพและคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา		T-Test	P-Value
1	ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่เป็นตัวแทนจากกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างแท้จริง	-0.622	0.535
2	ทำให้สมาชิกวุฒิสภามีฐานะเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยได้อย่างแท้จริง	-0.907	0.366
3	ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่เสียสละเข้ามาทำงานเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง	-0.616	0.539
4	ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มีความรู้ความสามารถในระดับสูง	-1.242	0.217
5	ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มีคุณธรรมจริยธรรม	-0.564	0.574
6	ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มีความอาวุโสมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม	-0.342	0.733
7	ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่ภาวะความเป็นผู้นำ มีความรอบรู้และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล	0.061	0.952
8	ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่ทำหน้าที่ปกป้องรักษาผลประโยชน์ให้กับท้องถิ่นที่ตนสังกัดได้	-0.879	0.381
9	ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มีความเป็นกลางไม่เป็นฐานเสียงของนักการเมืองหรือพรรคการเมืองใด	-1.070	0.287

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

จากตารางที่ 18 ต้องการทราบว่าระดับอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อความคาดหวังในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 โดยกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่น (P-Value) ที่ 0.05 สามารถสรุปผลได้ว่า ระดับอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการให้ทัศนะเกี่ยวกับสถานภาพและคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540

จากการหาค่าความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านอายุของคณาจารย์ทางการแพทย์เกี่ยวกับความคาดหวังต่อกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 9 ประเด็น พบว่าทั้ง 9 ประเด็น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะมีค่าความเชื่อมั่น (P-Value) มากกว่า 0.05